

Transmisivní nákazy

Transmisivní nákazy jsou nákazy přenášené **vektorem**. Nejčastějším vektorem jsou **členovci**, kteří inokulují infekční agens do lidského organismu. Přenos pomocí vektorů může být:

- **mechanický** – etiologické agens je ve střevě nebo na povrchu těla vektoru a nemnoží se, nejčastěji tak dojde k přenosu na potraviny, jako je tomu například u salmonely, shigelly či enterovirů;
- **biologický** – v tomto případě se původce nákazy ve vektoru množí a následně je přenesen nejčastěji mechanismem inokulace, k takovému typu přenosu dochází například v případě malárie, žluté zimnice nebo boreliózy

Lidské transmisivní nákazy jsou charakterizované:

- **infekčním agens** (virus, bakterie nebo parazit);
 - **přenašečem**, neboli vektorem (např. komár, klíště, veš, moucha);
 - **rezervoárem** (např. živočišným druhem z něž vektor získává infekční agens).
 - **vnímavým jedincem** (především člověk)

Aedes aegypti

Ixodes ricinus

Příklady

Nemoc	Zdroj	Přenašeč	Původce	Vnímavý jedinec
Malárie	člověk	samička komára <i>Anopheles maculipennis</i>	<i>Plasmodium falciparum/vivax/ovale/malariae/knowlesi</i>	člověk
Žlutá zimnice – městský typ	člověk	samička komára <i>Aedes aegypti</i>	virus žluté zimnice	člověk
Žlutá zimnice – džunglový typ	opice	samička komára <i>Aedes africanus</i> nebo <i>Haemagogus</i>	virus žluté zimnice	člověk
Horečka dengue	člověk/opice	komár rodu <i>Aedes</i>	virus dengue	člověk
Japonská encefalitida	pták/prase	komár rodu <i>Culex</i>	virus japonské encefalitidy	člověk
Leishmanióza	psovitě šelmy/hlodavci/člověk	komárek <i>Flebotomus</i>	<i>Leishmania donovani/major/brasiliensis/mexicana</i>	člověk
Mor	krysa	blecha krysí <i>Xenopsylla cheopsis</i>	<i>Yersinia pestis</i>	člověk
Spavá nemoc	člověk/zvíře	moucha <i>Tse-Tse (Glossina palpalis)</i>	<i>Trypanosoma rhodesiense/gambiense</i>	člověk
Skvrnitý tyfus	člověk	veš šatní <i>Pediculus humanus</i>	<i>Rickettsia prowazeki</i>	člověk
Klíšťová meningoencefalitida	rezervoárová zvířata	klíště <i>Ixodes ricinus</i>	virus klíšťové encefalitidy	člověk
Lymeská borelióza	rezervoárová zvířata	klíště <i>Ixodes ricinus</i>	<i>Borrelia burgdorferi</i>	člověk

Odkazy

Související články

- Zdroj nákazy
- Proces šíření nákazy
- Vnímavý organismus v procesu šíření nákazy

Použitá literatura

- SCHEJBALOVÁ, Miriam. *Proces šíření nákazy* [přednáška k předmětu hygiena a epidemiologie, obor všeobecné lékařství, 1. LF UK]. Praha. 2011.

Milan Tuček, Univerzita Karlova. . *Hygiena a epidemiologie*. - vydání. 2012. 358 s. ISBN 9788024620251.

- GÖPFERTOVÁ, Dana a Petr PAZDIORA. *Epidemiologie infekčních nemocí : učebnice pro lékařské fakulty*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0452-3.